

Thuis in het Verpleeghuis
Waardigheid en trots op elke locatie

Ervaringen en tips rondom een Familie Zorgleefplan

Een panel bestaande uit Pieter Tilroe van de Warande, Harda Sederel van [Zorggroep Noordwest-Veluwe](#), Karin Ernest van Groenhuysen, Wilma Gendern van [Wittenberg & De Hanzeheerd](#) vertellen tijdens de Waardigheid en trots-congresdagen op 3 en 4 juli over hun ervaringen met het Familie Zorgleefplan en hoe zij goede zorg verlenen aan bewoners.

Ontwikkelingen verpleeghuiszorg

De behoeften en wensen van de cliënt staan centraal in de verpleeghuiszorg. Dat zijn ook eisen die gesteld worden in het Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg. Daarnaast zijn er ontwikkelingen op het gebied van samenwerken. Het verzorgen van een bewoner in een verpleeghuis doen organisaties steeds vaker samen met de familie. Partnerschap is belangrijk. Ook krijgen cliënten vaker meer eigen regie. Vroeger kookte de keuken; nu kookt de cliënt. Voor een optimale samenwerking is het belangrijk dat de juiste informatie ontsloten is over de zorg en ondersteuning van de bewoner, en dat de juiste mensen om de bewoner heen toegang hebben tot deze informatie. Daarom hebben de Warande, Manna Zorggroep, Zorggroep Noordwest-Veluwe, Zorgboog, Groenhuysen, De Zellingen, Wittenberg & De Hanzeheerd een Familie Zorgleefplan per inwoner opgesteld.

Samen

De zorgorganisaties hebben dezelfde uitgangspunten voor het

leveren van goede zorg in een verpleeghuis: de cliënt heeft recht op een betekenisvol leven, we willen de cliënt echt leren kennen, de regie hoort thuis bij de cliënt en de familie en een medewerker hoort zich coachend op te stellen. Maar hoe krijg je dit allemaal voor elkaar? Wat heb je nodig om dit waar te maken? De Warande, Manna Zorggroep, Zorggroep Noordwest-Veluwe, Zorgboog, Groenhuysen, De Zellingen, Wittenberg & De Hanzeheerd concludeerden dat het samen met de familie én de bewoner opstellen van een Familie Zorgleefplan bijdraagt aan het verwezenlijken van de uitgangspunten.

Tips om te starten met een zorgleefplan

Een Familie Zorgleefplan is een plan waarin je de afspraken vastlegt die je samen met de cliënt en zijn familie maakt. De voorkeuren, vragen, behoeften of doelen van de cliënt zijn het uitgangspunt van het plan. Waar begin je bij het starten met een zorgleefplan? Het panel legt uit dat de kunst is om het begin van de draad te vinden en niet halverwege te beginnen. Zorg gericht op partnerschap moet je vertrekpunt zijn. Voor dit traject moet iedereen meedoen! Ook de technische dienst. Bijvoorbeeld als een bewoner graag naar de kerktelefoon luistert, dan moet de technische dienst dat mogelijk maken en prioriteit geven. Ben je bezig met zelforganiserende teams? Dan moet dit ook meegenomen worden in het traject rondom het zorgleefplan. Het plan zorg er voor dat je naast de cliënt gaat staan, niet ertegenover. Zorg dat je samen met de mantelzorg

tot indirecte zorg komt. Dat ontlast ook het zorgteam. Bedenk samen de ideeën en leg dat vast, zoals een zinvolle dagbesteding faciliteren en dat samen uitvoeren.

Gebruik geen moeilijke woorden; dan haken familie en cliënten af. Het plan moet voor iedereen duidelijk zijn. Wees congruent. Zeg wat je doet en reageer. Leg ook in het plan vast hoe je goede gesprekken voert en hoe open je je opstelt. Wil je veel vrijheid en handelen zonder de regels te checken? Leg ook dat soort zaken vast in het zorgleefplan.

Maak de activiteiten voor familie concreet in het plan. Koppel het aan welzijnsactiviteiten en zet het cliëntportaal open. Dan wordt de ondersteuning en zorg zichtbaar, komt het dichterbij en wordt het plan meer van elkaar. Het is de zaak om een begin te zoeken om inspraak te regelen en te faciliteren. Maak ruimte voor creativiteit. Ga op zoek met elkaar. Vertrek vanuit partnerschap en persoonsgerichte zorg.

Hoe betrek je de mantelzorger bij de bewoner? Daarover geeft het panel tips: benoem wat wel kan en wanneer en vraag daarna. Zou een mantelzorger koffie willen schenken? Laat hem dat dan doen samen met de bewoner. Zo zijn ze ook samen en hebben ze iets te doen. Zet kleine stapjes. Soms duurt het een jaar voordat je iemand betrokken hebt. Blijf zoeken naar de ingang, maar niet teveel. Niet pushen en vooral goede voorbeelden delen.

Digitaal portaal

Een manier om de familie, vrijwilligers en de cliënt meer bij elkaar te brengen, is een digitaal levensboek dat toegankelijk gemaakt is in een cliëntenportaal. Hier kan iedereen in kijken. Zo'n boek geeft weer aanleiding voor gesprek. Leg ook de afspraken tot het komen van zo'n levensboek vast in een zorgleefplan.

Tips voor goede zorg voor in een Familie

Zorgleefplan

Tips van het panel voor betere zorg voor bewoners en zaken die vastgelegd kunnen worden in het zorgleefplan:

- Wees open, eerlijk en nieuwsgierig tijdens een gesprek. Zeg geen nee op een vraag, maar koppel terug dat je het gaat uitzoeken. Ga op zoek naar elkaar of je het antwoord kunt vinden. Openheid is van belang.
- Ga eens naar de Ikea. Bewoners vinden het leuk dat ze spullen mogen aanraken en dat ze ook de bedden

mogen uitproberen.

- Maak een eenvoudig zorgleefplan van twee kantjes met globaal een dagbesteding van een cliënt beschreven. Dit zorgleefplan kan ter informatie dienen voor het personeel van het verpleeghuis vóór opname van de bewoner. Zo weet je als zorgverlener al wat iemand wil en waar iemand ondersteuning bij nodig heeft. Verplaats wat thuis al speelt mee naar het verpleeghuis. Wat is de levenswens en wat zijn de hobby's? Valt dat te realiseren? Zorg dat de verwachtingen kloppen.
- Om de cliënt beter te leren kennen, is het verstandig om alle familieleden te spreken over de cliënt. Ga het gesprek aan over hoe de cliënt vroeger was en hoe nu. Wat was hij gewend om thuis te doen? Vermeld dit in het zorgleefplan. Soms is het ook nodig om de mantelzorgers na overdracht van de cliënt naar het verpleeghuis een tijdje met rust te laten.
- Hoe ondersteunen mantelzorgers de cliënt? Leg dit vast en voer een goed gesprek met de mantelzorgers.

Lees hier [tips om een goed gesprek te voeren met mantelzorgers](#)

- Laat de familie de rol van coördinator op zich nemen. Dat maakt de betrokkenheid groter en verbindt. Luister naar wat de hobby's van de familie zijn. Zo kun je dat combineren. Houdt een kleinzoon graag een spreekbeurt, of moet hij oefenen voor school? Laat hem dat dan doen bij opa. Dat worden dan vaak betrokken mantelzorgers.
- Als verzorgende kun je mantelzorgers ook stimuleren door hen zich welkom te laten voelen en vragen te stellen. Of op te merken dat Jan uit het verpleeghuis het zo fijn vindt dat je komt.
- Leg samenwerking vast in het plan. Soms werkt het om de samenwerking met andere organisaties te zoeken. Zo kun je wellicht samen wel een product betalen, zoals een busje.
- Je gaat ook een relatie aan met vrijwilligers. Vergeet ook hen niet. Zij willen een rol, bijvoorbeeld muziek verzorgen.

Goed luisteren

Niet iedereen kan de juiste vragen stellen. Dat moet je mensen aanleren. Het is de kunst van het luisteren. Als iemand met iets komt, zijn we al aan het denken in doelen. Leer dat af. Bedenk of je de vraag achter de vraag kunt ontdekken. Dit kun je ook leren middels training. Goede gesprekken voer je niet alleen met de cliënt, maar ook met de leerling en collega's van andere afdelingen. Als je later een vraag hebt, stel hem later nog. Het is een proces. Neem ook de momenten van de arts en psycholoog erin mee. Luister goed en stem ook af of het ook de wens van de cliënt is.

Discussiepunten

Wie beslist uiteindelijk als een cliënt iets wil wat tegen zijn gezondheid ingaat of tegen zijn veiligheid? Leg je dat vast in familieplan? Overleg je met familie of alleen met collega's? Vaak is het maatwerk. Bij de ene wel en de ander niet. Ga de dialoog aan. Iedereen heeft een ander referentiekader. Je kweekt dan meer begrip voor elkaar en komt sneller tot consensus.

Meer weten

- [Bekijk de presentatie van Waardigheid en trots](#)
- [Bekijk de presentatie van Wittenbergzorg](#)
- [Bekijk de deelnemerspagina van Hanzeheerd](#)
- [Bekijk de deelnemerspagina van Zorggroep Noordwest-Veluwe](#)
- Bekijk binnenkort de korte video over het Familie Zorgleefplan
- [Lees meer over zorgleefplannen en gebruik de tools](#)
- [Lees alle verslagen van de Waardigheid en trots-congresdagen 2017](#)

tags:

[Congresdagen 2017](#) (59), [Eigen regie](#) (65), [Familieparticipatie](#) (115), [Groenhuysen](#) (10), [Hanzeheerd](#) (11), [Warande](#) (5), [Wittenbergzorg](#), [Zorgleefplan](#) (51)

thema:

[Persoonsgerichte zorg en ondersteuning](#) (335)